

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Gerekçesi ekte sunulan, ülkemizde dış borçların hem miktar, hem de milli gelire oran olarak hızla artmasının nedenlerinin araştırılması ve bu çerçevede uygulanması gereken politikaların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasamızın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Ali Demirelli

Aclana M.V

Ömer Selçuk ALDAN
Muğla M.V.

Tunahan Teyze
Bursa M.V.

Haluk Kerem
Diyarbakır

Ali Serindağ
Gaziantep M.V.

Hüseyin Akar
Kocaeli M.V.

İsmail Çavuş
İzmir

~~Ali Sarıbaş~~

Kamer Demir
Tunceli
Kamer Demir
Gaziantep M.V.
Dokuz Eylül
Tunceli

İlhan Demiroz
Bursa M.V.

Alihan
Edirne
Edirne M.V.

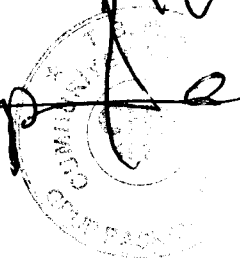
Osman Kapstan
Ant. M.V.

Osman Kapstan

Aşkın Türel
Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

İsmail Çavuş
Ankara M.V.

Zülfü Kaya
Ankara M.V.

GEREKÇE:

Türkiye ekonomisinin en önemli sorunlarından biri de dış borç stokundaki hızlı artıştır. AKP döneminde uygulanmakta olan yanlış ve yetersiz makroekonomik politikalar sonucunda bir taraftan cari işlemler açığı önceki dönemlerle kıyaslanmayacak ölçüde yükselirken, diğer taraftan cari işlemler açığının borç yaratan kalemlerle finanse edilmesi neticesinde dış borç stoku hem miktar hem de milli gelire oran olarak artmıştır.

Nitekim dış borç stoku 2002 yılında 129,6 milyar dolar olan seviyesinden hızla artarak 2014 yılının ikinci çeyreğinde 401,7 milyar dolara yükselmiştir. Bilindiği üzere, AKP Hükümetleri kendi dönemlerini kendilerinden önceki 80 yıllık Cumhuriyet dönemi ile kıyaslamayı sıklıkla yapmaktadırlar. Konuya bu çerçevede yaklaştığımızda, Cumhuriyetin kuruluşundan 2002 yılına kadar olan yapılan toplam dış borç 129,6 milyar dolar iken, AKP Hükümetlerinin iktidarda olduğu 11,5 yıllık dönemde bu borca 272 milyar dolar eklendiği hayretle görülmektedir. Daha da çarpıcı olan husus ise, 2002 yılına kadar yapılan toplam 129,6 milyar dolarlık borcun Türkiye Cumhuriyetinin Osmanlı İmparatorluğundan devraldığı borçları 1954 yılına kadar ödemeye devam ettiği ve 1930'lı yıllardan başlayarak başta Etibank, Sümerbank, şeker fabrikaları, çimento fabrikaları olmak üzere 50'yi aşkın KİT'in kurulduğu bir ortamda yapılmış olmasıdır. Diğer taraftan, AKP döneminde 61,2 milyar dolarlık özelleştirme yapılmasına rağmen, dış borçta gözlenen bu hızlı artış durumunun ciddiyetini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Dış borç stokunun kompozisyonuna bakıldığında, toplam borçlar içinde özel kesim borçlarının payının 2002 yılında yüzde 35 olan seviyesinden 2014 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 69'a çıktığı gözlenmektedir. Özel kesim borçlarının yüzde 44'ü ise reel kesimin borçlarından oluşmaktadır.

Toplam dış borçların GSYH'ya oranı ise 1998 yılında yüzde 36 iken, 1999-2001 krizi döneminde yükselerek 2001 yılında yüzde 58'e yükselmiştir. 2002 yılından itibaren düşme eğilimine giren toplam dış borçların GSYH'ya oranı 2005 yılında yüzde 35 ile en düşük seviyesine gerilemiştir. Bununla birlikte, söz konusu oran 2006 sonrası dönemde yeniden yükselme eğilimine girmiş olmuş, 2014 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 50,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bu çerçevede, ülkemizde dış borçların hem miktar, hem de milli gelire oran olarak hızla artmasının nedenlerinin araştırılması ve bu çerçevede uygulanması gereken politikaların ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasının uygun olacağı düşüncesindeyiz.

